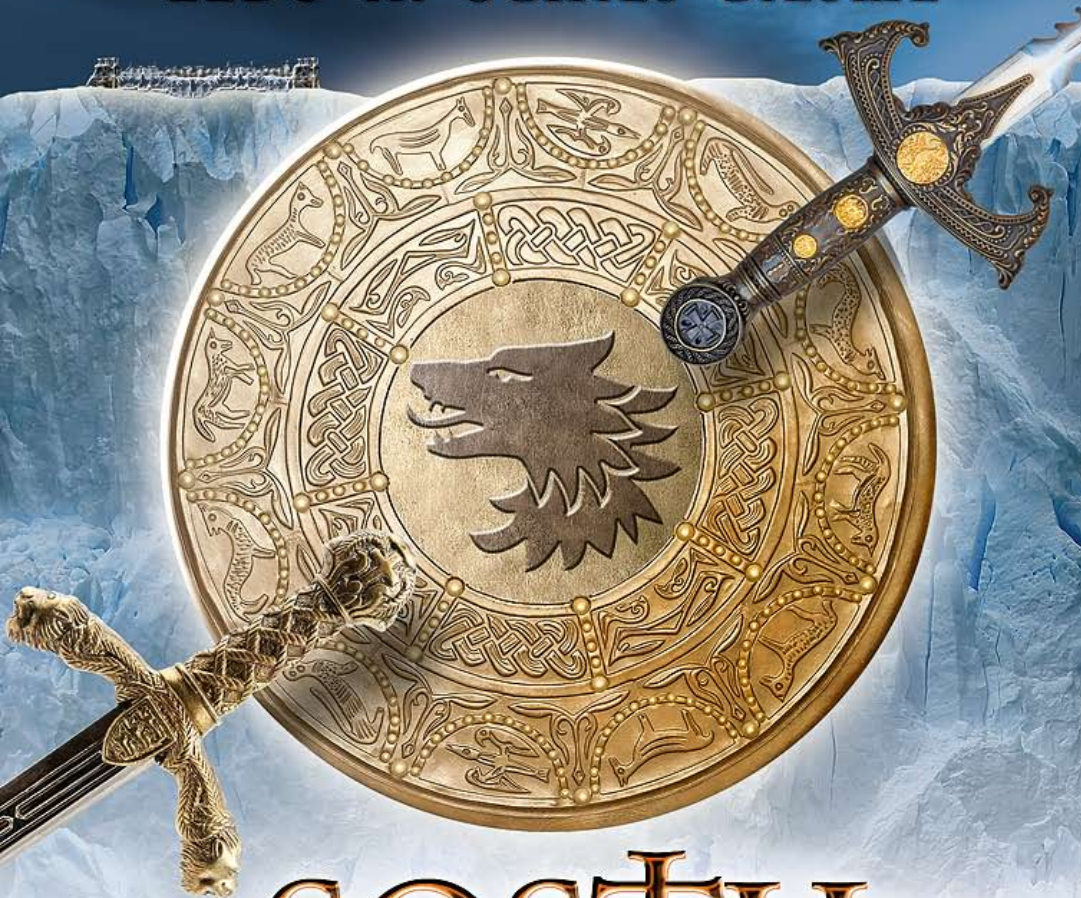

GEORGE R. R.
MARTIN

LEDO IR UGHIES GIESMĖ

SOSTU
ŽAIDIMAS

Alma littera

BRANAS

Rytas išaušo vaiskus ir šaltas, su vasaros pabaigai būdinga gaiva. Jie iš-
jojo auštant žiūrėti, kaip žmogui bus nukirsdinta galva; raitelių buvo
iš viso dvidešimt, ir Branas tarp jų, net virpantis iš susijaudinimo. Tai buvo
pirmas kartas, kai jį laikė pakankamai suaugusiu vykti kartu su lordu tėvu ir
broliais ten, kur bus vykdomas karaliaus teisingumas. Ėjo devintieji vasaros
ir septintieji Brano gyvenimo metai.

Vyras buvo išvestas iš nedidelių įtvirtinimų kalvose. Robas manė, kad jis
vaildingas, kalaviju prisiekęs Mensui Reideriui, karaliui iš anapus Sienos.
Branui odą diegė vien nuo tokių minčių. Jis prisiminė senosios auklės prie
židinio sektas pasakas. Vaildlingai, kalbėjo auklė, žiaurūs žmonės: paver-
gėjai, žudikai ir vagys. Jie bendrauja su milžiniais ir guliais, nakties tamsoje
grobia mergaites ir iš nublizgintų ragų geria kraują. O jų moterys Ilgąją Nak-
tį sanguliuoja su Kitais ir gimdo šurpius pusžmogius vaikus.

Tačiau vyras, kurį rado rankomis ir kojomis prirakintą prie įtvirtinimų
sienos, laukiantį karaliaus teisingumo, buvo senas ir baisiai liesas, nedaug
augesnis už Robą. Šaltyje jis neteko abiejų ausų ir piršto; vilkėjo juodai, kaip
ir Nakties sargybos broliai, tik šio kailiai buvo nudriskę ir riebaluoti.

Šalto rytmečio ore garuodamas maišėsi žmogaus ir arklio kvėpavimas,
kai lordo tėvo nurodymu buvo nurėžta žmogų prie sienos laikiusi virvė ir
jis atvilktas prieš juos. Robas ir Jonas sėdėjo tiesūs ir ramūs ant savo arklių,
ant ponio raitas Branas tarp jų, mėgindamas atrodyti vyresnis nei septynerių
ir apsimesti, kad visa tai jau yra matęs. Pro įtvirtinimų vartus pūtė silpnas
vėjas. Virš jų galvų plazdeno Vinterfelo Starkų vėliava: pilkas didvilkis, le-
kiantis per ledo baltumo lauką.

Brano tėvas didingai sėdėjo ant arklio, ilgi rudi plaukai draikėsi vėjyje.
Dėl nubalusių rūpestingai pakirptos barzdos ruožų jis atrodė vyresnis nei
trisdešimt penkerių. Šiandien jo pilkos akys žvelgė niūriai: jis buvo visiškai
nepanašus į žmogų, vakarais sėdintį prie židinio ir švelniai pasakojantį apie
didvyrių laikus ir miškavaikius. Jis nusiėmė Tėvo veidą, pagalvojo Branas, ir
užsidėjo Vinterfelo lordo Starko.

Ryto vėsoje buvo užduodami klausimai ir skambėjo atsakymai, tačiau vė-
liau Branas negalėjo prisiminti beveik nieko, kas buvo pasakyta. Galiausiai jo
lordas tėvas davė įsakymą ir du iš jo sargybinių nuvilko driskių ant kietme-
džio trinkos aikštės viduryje. Galvą jėga prispaudė ant juodo kieto medžio.
Lordas Edardas Starkas nulipo nuo arklio, o jo globotinis Teonas Greidžojus
padavė jam kalaviją. Jį vadino Ledu. Pločio sulig žmogaus ranka ir didesnis

net už Robą. Ašmenys iš Valyrijos plieno, kaldinti šnabždant burtažodžius ir tamsūs kaip dūmai. Nebuvo nieko aštresnio už Valyrijos plieną.

Jo tėvas nusimovė pirštines ir metė jas Džoriui Kaseliui, pilies apsaugos kapitonui. Abiem rankom suėmęs Ledą tarė:

– Roberto Pirmojo iš Barateonų giminės, Andalų, Roinaro ir Pirmųjų Žmonių karaliaus, Septynių Karalysčių valdovo ir Krašto Globėjo, vardu Edardas iš Starkų giminės, Vinterfelo lordas ir Šiaurės sergėtojas nuteisia tave mirti.

Jis iškėlė didį kalaviją aukštai virš galvos.

Brano pavainikis brolis Jonas Snou prislinko arčiau.

– Laiky tvirtai ponį, – sušnibždėjo. – Ir nenusuk žvilgsnio. Tėvas žinos, jei nusuksi.

Branas tvirtai suspaudė ponio pavadį ir nenusuko žvilgsnio.

Jo tėvas nukirto vyrui galvą vienu tvirtu kirčiu. Kraujas ištiško ant sniego raudonas tarsi vasaros vynos. Vienas arklys stojo piestu; prireikė jį sutramdyti, kad nepabėgtų. Branas negalėjo atitraukti akių nuo kraujo. Snaigės aplink trinką godžiai jį gėrė, rausdamos tiesiog akyse.

Nukirsta galva atšoko nuo drūtų šaknų ir nusirito. Sustojo netoli Greidžojaus kojų. Teonas buvo lieknas, tamsus devyniolikmetis jaunuolis, kurį viskas linksmino. Jis nusijuokė, užkėlė batą ant galvos ir paspyrė.

– Subingalvis, – sumurmėjo Jonas gana tyliai, kad neišgirstų Greidžojus. Jis padėjo ranką Branui ant peties ir šis pažvelgė į savo pavainikį brolių. – Šauniai laikėsi, – rimtai pareiškė Jonas. Jonui keturiolika, jis senas teisingumo parankinis.

Ilga kelionė atgal į Vinterfelą atrodė būsianti šaltesnė, nors vėjas nurimo, o saulė pakilo aukščiau į dangų. Branas šuoliavo greta brolių, toli nuo kitų raitelių, jo ponis iš visų jėgų stengėsi neatsilikti nuo žirgų.

– Dezertyras mirė narsiai, – tarė Robas. Jis buvo didelis, stambus ir vis dar augo, šviesia kaip motinos oda ir raudonai rudais plaukais, Tulių iš Rive-rano mėlynumo akimis. – Jis bent jau turėjo drąsos.

– Ne, – tyliai atsakė Jonas Snou. – Tai buvo ne drąsa. Jį stingdė baimė. Galėjai išskaityti ją akyse, Starkai. – Jono akys buvo tokios tamsiai pilkos, kad atrodė beveik juodos, tačiau niekas neprasprūsdavo jų nepastebėtas. Juodu buvo vienmečiai su Robu, bet neatrodė panašūs. Jonas buvo plonas, o Robas – raumeningas, Jonas tamsus, o Robas šviesus, Jonas grakštus ir vikrus, o jo netikras brolis – stiprus ir greitas.

Robui tai nepadarė įspūdžio.

– Kiti paėmė jo akis, – dievažijosi jis. – Jis mirė kaip pridera. Palenktyniaujam iki tilto?

– Palenktyniaujam, – sutiko Jonas ir paragino arklį.

Robas nusikeikė ir nusekė įkandin; taip jie šuoliavo taku: Robas juokdamasis ir ūkaudamas, Jonas tylus ir susikaupęs. Jojant arklių kanopos kėlė sniego sūkurius.

Branas nebandė sekti paskui. Ponis nebuvo toks greitas. Jis regėjo apdriksusio žmogaus akis ir dabar apie jas galvojo. Po kurio laiko Robo juokas nuslopo ir miškai vėl tapo tylūs.

Jis buvo taip pasinėręs į mintis, kad neišgirdo prijojant likusiųjų, kol tėvas nesusilygino su juo.

– Na, kaip jautiesi, Branai? – paklausė jis nepiktai.

– Gerai, tėve, – atsakė Branas. Jis pažvelgė aukštyn. Susisukęs į kailius ir odą, raitas ant savo didžiojo karo žirgo, lordas tėvas dunksojo virš jo tarsi milžinas. – Robas sako, kad vyras mirė narsiai, tačiau Jonas tvirtina, kad jis bijojo.

– O kaip tu manai? – paklausė tėvas.

Branas susimąstė.

– Ar gali žmogus išlikti drąsus, jei bijo?

– Tai vienintelė akimirka, kai žmogus būna drąsus, – paaiškino tėvas. – Ar supranti, kodėl tai padariau?

– Jis buvo vaidlingas, – tarė Branas. – Jie grobia moteris ir parduoda jas Kitiems.

Lordas tėvas nusišypsojo.

– Senoji auklė vėl tau seka pasakas. Iš tiesų šis žmogus sulaužė priesaiką, dezertyravo iš Nakties sargybos. Už tokius nėra pavojingesnių žmonių. Dezertyras žino, kad jei bus sugautas, jo likimas nulemtas, tad nesipurtys jokio nusikaltimo, net ir paties žiauriausio. Bet tu manęs nesupratai. Klausiau ne kodėl žmogus turėjo mirti, bet kodėl *aš* turėjau jį nukirsdinti?

Branas nežinojo.

– Karalius Robertas turi budelį, – netvirtai tarė.

– Taip, turi, – sutiko tėvas. – Kaip ir visi prieš jį buvę Targeirinių karaliai. Tačiau mes teisingumą vykdomė senuoju būdu. Starkų gyslomis teka Pirmųjų Žmonių kraujas, ir mes laikomės papročio, kad kalaviju turi užsimoti nuosprendį paskelbęs žmogus. Jei jau atimi žmogui gyvybę, privalai pažiūrėti jam į akis ir išklaudyti jo paskutinius žodžius. Jei negali to išverti, tada galbūt žmogus nenusipelnė mirti. Vieną dieną, Branai, tu tapsi Robo vėliavininku, prisieksi broliui ir karaliui ir privalėsi vykdyti teisingumą. Stojus tokiai dienai neturėtum mėgautis užduotimi, tačiau jos ir nesikratyk. Valdo vas, besislapstantis už samdomo budelio, netruks pamiršti, kas yra mirtis.

Kaip tik tada priešais juos ant kalvos viršūnės pasirodė Jonas. Jis pamojo jiems ir sušuko:

– *Tėve, Branai, greičiau čia, pažiūrėkit, ką rado Robas.*

Ir vėl dingo.

Džoris risnojo greta jų.

– Bėdos, milorde?

– Net neabejoju, – atsakė tėvas. – Lekiam pažiūrėti, kokią bėdą šikart iškapstė mano sūnūs.

Jis pavarė žirgą risčia. Džoris, Branas ir visi kiti nusekė įkandin.

Jie rado Robą ant kranto į šiaurę nuo tilto, Jonas vis dar raitas stovėjo greita. Vėlyvos vasaros sniegas per šį mėnulio pasikeitimą iškrito gausiai. Robas iki kelių buvo įbridęs į baltumą, gobtuvas atsmauktas tiek, kad plaukuose žaidė saulė. Jis kažką sūpavo rankose, berniukams kalbant prislopintais, susijaudinusiiais balsais.

Raiteliai atidžiai dairėsi kelio per pusnis, ieškodami tvirto pagrindo ant užklotos, nelygios žemės. Džoris Kaselis ir Teonas Greidžojus pirmieji pasiekė berniukus. Greidžojus jodamas juokėsi ir šmaikštavo. Branas girdėjo, kaip jis neteko kvapo.

– *Dievai!* – sušuko jis, sunkiai tramdydamas ristūną, kol siekė kalavijo.

Džorio kalavijas jau buvo apnuogintas.

– Robai, traukis nuo jo, – sušuko žviginiui stojantis piestu.

Robas išsišiepė ir pažvelgė pro gniutulą rankose.

– Ji negali tavęs nuskriausti, – tarė. – Ji negyva, Džori.

Branas jau degė iš smalsumo. Jis būtų galėjęs spustelėti ponį pentiniais, tačiau prie tilto tėvas liepė lipti iš balno ir traukti pėsčiomis. Branas iššoko ir nuskuodė.

Jonas, Džoris ir Teonas Greidžojus jau buvo nusėdę nuo arklių.

– Kas čia, po šimts, yra? – domėjosi Greidžojus.

– Vilkas, – atsakė Robas.

– Apsigimėlis, – nesutiko Greidžojus. – Pažiūrėk, koks jis didelis.

Brano širdis daužėsi krūtinėje, kol skynėsi kelią prie brolio per juosmenį siekiančias pusnis.

Dengiamas kruvino sniego, negyvas drybsojo milžiniškas tamsus pavidas. Jo gauruotas pilkas kailis jau ledėjo, o silpnas irimo kvapas plaikstėsi tarsi moteriški kvapai. Branas žvilgtelėjo į neregincias akis, knibždančias lervų, plačius nasrus, pilnus geltonų dantų. Tačiau išsižioti iš nuostabos vertė padaro dydis. Augennis už jo ponį ir dvigubai stambesnis už bet kurį tėvo skaliką.

– Tai ne išsigimėlis, – ramiai paprieštaravo Jonas. – Tai didvilkis. Jie auga didesni nei kitos vilkų rūšys.

Teonas Greidžojus tarė:

– Į pietus nuo Sienos didvilčiai nebuvo pastebėti du šimtus metų.

– Bet vieną aš dabar matau, – atšovė Jonas.

Branas atplėšė akis nuo baisūno. Ir tada pastebėjo gniutulą Robo rankose. Gėrėdamasis šuktelėjo ir prisiartinio. Jauniklis buvo mažas, pilkai juodas kailių kamuoliukas, užmerktomis akimis. Jis akiai baksnojo nosimi į Robo krūtinę, ieškodamas pieno, ir gailiai inkštė. Branas neryžtingai ištiesė ranką.

– Nagi, – padrašino Robas. – Gali jį paliesti.

Branas nedrąsiai perbraukė vilkiuką ranka ir pasisuko į Joną, raginantį:

– Imk.

Jo netikras brolis į rankas įbruko antrą jauniklį.

– Jų yra penki.

Branas klestelėjo ant sniego ir priglaudė vilkiuką prie veido. Skruostą liečiantis kailis buvo švelnus ir šiltas.

– Didvilčiai laksto karalystėje nevaržomi po šitiek metų... – sumurmėjo arklininkas Halenas. – Man tai visai nepatinka.

– Tai ženklas, – tarė Džoris.

Tėvas susiraukė.

– Tai tik negyvas žvėris, Džori, – tarė jis. Tačiau atrodė susirūpinęs. Jam vaikštinėjant apie gaišeną po kojomis girgždėjo sniegas. – Ar žinome, nuo ko ji nudvėsė?

– kažkas yra gerklėje, – didžiudamasis, kad rado atsakymą anksčiau, nei tėvas uždavė klausimą, išpoškino Robas. – Štai čia, po žandikauliu.

Tėvas priklaupė ir ranka pagraibė po žvėries galva. Trūktelėjo ir pakėlė, kad visi matytų. Suskaldyto rago apačia, smailės nulaužtos, viskas permirkę krauju.

Palydoje stojo tylą. Vyrai sunerimę žvelgė į ragus, nė vienas nedrįso prabilti. Net Branas jautė jų baimę, nors nieko nesuprato.

Tėvas numetė ragus į šalį ir nusivalė rankas į sniegą.

– Stebiuosi, kad ji išgyveno tiek, jog dar atsivedė jauniklius, – tarė. Jo balsas išvaikė kerus.

– Gal ir neišgyveno, – atsiliepė Džoris. – Girdėjau pasakojant... gal patelė jau buvo negyva, kai atsivedė jauniklius.

– Gimę su mirtimi, – įsiterpė kitas vyras. – Blogiausia dalia.

– Nesvarbu, – tarė Halenas. – Jie netrukus taip pat bus negyvi.

Branas nerišliai šūktelėjo iš išgąščio.

– Kuo greičiau, tuo geriau, – pritarė Teonas Greidžojus. Jis išsitraukė kalaviją. – Duok žvėrį čia, Branai.

Mažasis padaras jo glėbyje pradėjo muistytis, tarsi girdėdamas ir suprasdamas.

– Ne! – niršiai išrėkė Branas. – Jis mano.

– Patrauk kalaviją, Greidžojau, – liepė Robas. Šią akimirką jis elgėsi įsakmiai kaip jų tėvas, kaip lordas, kuriuo vieną dieną taps. – Mes pasiliksimė šiuos jauniklius.

– Negali to padaryti, berniuk, – atitarė Harvinas, Haleno sūnus.

– Pribaugti juos būtų malonė, – aiškino Halenas.

Branas pažvelgė į tėvą, ieškodamas išsigelbėjimo, tačiau išvydo tik nepritarimą ir surauktą kaktą.

– Halenas kalba tiesą, sūnau. Geriau greita mirtis, nei dvėsti nuo bado ir šalčio.

– Ne! – Jis jautė akyse besikaupiančias ašaras, tad nusuko žvilgsnį. Neno-rėjo pravirkti tėvo akivaizdoje.

Robas atkakliai priešinosi.

– Sero Rodriko rudoji kalė praėjusią savaitę vėl atsivedė šuniukų, – tarė jis. – Vada nedidelė, tik du išgyvenę šunyčiai. Jai pakaks pieno.

– Ji suplėšys į gabalus, kai vilkiukai bandys žįsti.

– Lorde Starkai, – tarė Jonas. Buvo keista girdėti jį kreipiantis į tėvą taip oficialiai. Branas žvelgė į jį su žūtbutine viltimi. – Yra penki jaunikliai, – kalbėjo jis tėvui. – Trys patinai, dvi patelės.

– Na ir kas, Jonai?

– Jūs turite penkis teisėtus vaikus – tris sūnus, dvi dukteris, – aiškino Jonas. – Didvilkis yra jūsų šeimos simbolis. Jūsų vaikams lemta turėti šiuos vilkiukus, milorde.

Branas matė, kaip pasikeitė tėvo veidas, kaip susižvalgė būrio vyrai. Šią minutę Branas mylėjo Joną visa širdimi. Net būdamas septynerių, Branas suprato, ką padarė jo brolis. Skaičius atitiko tik todėl, kad Jonas nepriskaitė savęs. Jis įtraukė mergaites, net Rikoną, kūdikį, tačiau ne pavainikį, turintį Snou pavardę; pavardę, kurią pagal papročius duodavo visiems šiaurėje, neturėjusiems laimės gimti su sava.

Tėvas tai irgi puikiai suprato.

– O tu ar nenori jauniklio, Jonai? – švelniai pasiteiravo.

– Didvilkis puošia Starkų giminės vėliavas, – pabrėžė Jonas. – O aš nesu Starkas, tėve.

Jų lordas tėvas mąšliai nužvelgė Joną. Robas nutraukė stojusią tylą.

– Aš pats jį auginsiu, tėve, – pažadėjo jis. – Pamirkysiu rankšluostį į šiltą pieną ir duosiu jam čiulpti.

– Aš taip pat! – lyg aidas atkartotojo Branas.

Lordas ilgai ir atidžiai akimis varstė sūnus.

– Lengva sakyti, sunkiau padaryti. Neleisiu jiems švaistyti tarnų laiko. Jei norite šių jauniklių, patys turėsite ir maitinti. Supratot?

Branas energingai linktelėjo. Vilkiukas pasimuistė jo glėbyje, šiltu liežuviu lyžtelėjo veidą.

– Taip pat turite juos dresuoti, – pridūrė tėvas. – *Patys* turėsite mokyti. Vyriausiasis šunidžių prižiūrėtojas su šiomis pabaisomis neturės jokių reikalų, aš jums tai pažadu. Ir lai dievai jums padeda, jei juos apleisite, žiauriai su jais elgsitės ar prastai išdresuosite. Čia ne šunys, kurie maldauja skanėstų ar slenka šalin gavę spyrį. Didvilkis nuplėš žmogui ranką iki peties taip pat lengvai, kaip šuo nudės žiurkę. Tikrai šito norite?

– Taip, tėve, – tarė Branas.

– Taip, – sutiko Robas.

– Vilkiukai gali nudvėsti, nepaisant jūsų pastangų.

– Nenudvės, – priešgyniavo Robas. – Mes jiems *neleisime*.

– Tada pasilaikykite juos. Džori, Desmondai, surinkite likusius jauniklius. Laikas grįžti į Vinterfelą.

Tik tada, kai jau sėdėjo raiti kelyje, Branas leido sau pasidžiaugti saldžiu pergales skoniu. Jo vilkiukas buvo įtaisytas tarp odinių drabužių, šiltai prigludęs prie jo, saugus ilgai kelionei namo. Branas svarstė, kaip jį pavadinti.

Tilto viduryje Jonas staiga sustojo.

– Kas yra, Jonai, – paklausė tėvas.

– Argi jūs negirdit?

Branas girdėjo vėją medžiuose, kanopų kaukšėjimą ant kietmedžio lentų, alkano vilkiuko inkštimą, tačiau Jonas klausėsi kažko kito.

– Ten, – tarė Jonas.

Jis apsuko ristūną ir nušuoliavo atgal per tiltą. Jie matė, kaip jis nušoko nuo žirgo ten, kur sniege gulėjo negyva didvilkė, matė, kaip priklaupė. Po sekundės jis jau risnojo link jų šypsodamasis.

– Jis tikriausiai nurėpliojo toliau nuo kitų, – tarė Jonas.

– Arba buvo išvytas, – pasakė tėvas, žvelgdamas į šeštąjį vilkiuką. Jo kailis buvo baltas, o visų kitų – pilkas. Jo akys buvo raudonos tarsi driskiaus, kuris šįryt mirė, kraujas. Branui pasirodė keista, kad tik šis jauniklis atsimerkė, kai kiti dar buvo akli.

– Albinosas, – ironiškai mestelėjo Teonas Greidžojus. – Šitas nugaiš greičiau už kitus.

Jonas Snou metė į tėvo globotinį ilgą, kaustantį žvilgsnį.

– Aš taip nemanau, Greidžojau, – tarė jis. – Šitas priklauso man.

KETLINA

Ketlina niekada nemėgo šio dievų miško. Ji gimė Tulių šeimoje, Riverane, toli pietuose, prie Raudonosios Trišakio Šakos. Dievų miškas ten buvo it sodas, šviesus ir erdvus, kur skambančiose upėse margus šešėlius barstė aukšti raudonmedžiai, slaptuose lizduose giedojo paukščiai, oras kvėpėjo gėlėmis.

Vinterfelo dievų miškas buvo visai kitoks. Tai buvo tamsi, pirmapradė vieta, trys akrai dešimtis tūkstančių metų neliesto miško aplink niūrią pilį. Atsidavė drėgna žeme ir puvėsiais. Raudonmedžiai čia neaugo. Čia stiebėsi atšakūs spygliuočiai, ginkluoti pilkai žaliomis adatomis, galingi ąžuolai ir kietmedžiai, seni kaip ir pati karalystė. Stori tamsūs kamienai grūdosi šalia vienas kito, kreivokšlės šakos pynė tankmę virš galvos, o kumpos šaknys raitėsi po žeme. Tai buvo gilios tylos ir kabančių šešėlių vieta, o čia gyvenantys dievai – bevardžiai.

Bet ji žinojo, kad šįvakar čia ras savo vyrą. Atėmęs žmogui gyvybę jis ieškodavo ramybės dievų miške.

Ketlina buvo įtrinta septyniais aliejais ir gavo vardą šviesos vaivorykštėje, kuri užliejo Riverano šventyklą. Ji buvo tikinti, kaip jos tėvas, senelis bei prosenelis. Jos dievai turėjo vardus, o jų veidai buvo pažįstami kaip kad tėvų. Melstasi šventikui smilkant, aromatui vinguriuojant, septynbriauniam kristalui atgyjant šviesoje, balsams susiliejančiam giesmėje. Tuliai turėjo dievų mišką kaip ir visos kitos kilmingos šeimos, tačiau ten galėjai tik pasivaikščioti, paskaityti ar pagulinti saulėje. Melstis reikėjo šventykloje.

Tik jai Nedas pastatė nedidelę šventyklėlę, kur ji galėjo giedoti septyniems dievų veidams, tačiau Starkų gyslomis tebetekėjo Pirmųjų Žmonių kraujas ir jų praamžiai buvo senieji, bevardžiai, beveidžiai žaliojo miško dievai, besidalijantys vieta su išnykusiais miško vaikais.

Prie nedidelio juodų ir šaltų vandenų tvenkinio, miško viduryje kerojo senas tikėjimo medis. „Širdies medis“, – vadino jį Nedas. Tikėjimo medžio kamienas buvo kaulų baltumo, lapai – tamsiai raudoni, tarsi tūkstančiai sukruvintų rankų. Didžiojo medžio kamiene išraižytas liūdnu melancholiškų broužų veidas, gilios akys raudonos nuo išdžiūvusių syvų ir keistai budrios. Jos buvo senos, tos akys; senesnės nei pats Vinterfelas. Jei pasakojimai nemeluoja, jos matė, kaip Brandonas Statytojas padėjo kertinį akmenį; jos stebėjo, kaip aplink kilo granitinės pilies sienos. Kalbama, kad miško vaikai medžiuose išraižė veidus Aušros amžiais, prieš Pirmiesiems Žmonėms atvykstant per siaurąją jūrą.

Pietuose paskutiniai tikėjimo medžiai buvo iškirsti arba sudeginti prieš tūkstantį metų, išskyrus Veidų salą, kur žalieji žmonėsėjo tylią savo

sargybą. Čia viskas buvo kitaip. Čia kiekviena pilis turėjo nuosavą dievų mišką, o kiekvienas dievų miškas – širdies medį, o kiekvienas širdies medis – savąjį veidą.

Ketlina rado savo vyrą tikėjimo medžio paunksmėje, sėdintį ant samano to akmens. Didysis kalavijas Ledas gulėjo ant kelių, o jis valė ašmenis šiuose tarsi naktis juoduose vandenyse. Tūkstančio metų puvėsiai storu sluoksniu dengė dievų miško žemę, sugerdami jos žingsnių garsą, tačiau raudonos tikėjimo medžio akys ją sekė.

– Nedai, – švelniai pašaukė ji.

Jis pakėlė galvą ir pažvelgė į ją.

– Ketlina, – tarė. Jo balsas buvo tolimas ir šaltas. – Kur vaikai?

Jis visada jos to klausia.

– Virtuvėje, ginčijasi, kaip pavadinti vilkiukus.

Ji išskleidė savo apsiaustą ant miško žemės ir atsistojo prie tvenkinio, nu-gara į tikėjimo medį. Juto ją stebinčias akis, tačiau pasistengė jų nepaisyti.

– Arija jau įsimylėjusi, Sansa susižavėjusi ir dėkinga, tačiau Rikonas dar neapsisprendęs.

– Ar jis bijo? – paklausė Nedas.

– Šiek tiek, – pripažino ji. – Juk jam tik treji.

Nedas susiraukė.

– Jis turi išmokti susidurti su savo baimėmis. Jis amžinai nebus trejų. Be to, artėja žiema.

– Taip, – sutiko Ketlina. Nuo tų žodžių ji suvirpėjo, kaip visada. Starkų žodžiai. Kiekviena kilminga šeima turi savo žodžius. Šeimos devizai, vertinimai, visokios maldos, didžiavimasis garbe ir šlove, lojalumo ir tiesos pažadai, ištikimybės ir drąsos priesaikos. Kaip ir Starkų. *Žiema artėja*, išpėja jų žodžiai. Ne pirmą kartą ji susimąstė, kokie keisti žmonės tie šiauriečiai.

– Vyras mirė kaip pridera, aš tuo pasirūpinau, – pratarė Nedas. Vienoje rankoje jis laikė lopinėlių aliejuotos šikšnos. Kalbėdamas lengvai braukė juo didįjį kalaviją, blizgindamas metalą iki tamsaus spindesio. – Buvau laimingas dėl Brano. Būtumei juo didžiavusi.

– Aš visada juo didžiuojuosi, – tarė Ketlina, stebėdama, kaip jis glosto kalaviją. Ji matė gilius plieno rieves tose vietose, kur metalas kalvėje šimtą kartų buvo perkaltas. Ketlina nemėgo kalavijų, tačiau negalėjo paneigti, kad Ledas buvo savito grožio. Nukaldintas Valyrijoje, prieš žlungant seniesiems laikams, kai kalviai kalė metalą ne tik kūjais, bet ir pasitelkę burtus. Jis buvo keturių šimtų metų senumo ir toks pat aštrus kaip tądien, kai buvo nukaldintas. Jo vardas dar senesnis, didvyrių laikų palikimas, kai Starkai buvo Šiaurės karaliai.

– Jis buvo ketvirtas šiemet, – niūriai pratarė Nedas. – Vargšas vyras atrodė kone pamišęs. Kažkas jį taip išgąsdino, kad mano žodžių nesuvokė. – Jis atsiduso. – Benas rašo, kad Nakties sargyba susilpnėjo iki tūkstančio vyrų. Ne tik dėl dezertyravimo. Jie praranda vyrus ir žvalgyboje.

– Ar dėl vaidlingų? – paklausė ji.

– O dėl ko dar? – Nedas pakėlė Ledą, nužvelgė šaltą plieną. – Ir bus tik blogiau. Ateis diena, kai privalėsiu surinkti visas vėliavas, joti į šiaurę ir susitvarkyti su karaliumi anapus Sienos kartą ir visiems laikams.

– Anapus Sienos? – Ši mintis privertė Ketliną krūptelėti.

Nedas pastebėjo siaubą jos veide.

– Menso Reiderio mums nereikia bijoti.

– Anapus Sienos yra tamsesnių dalykų. – Ji pažvelgė už savęs į širdies medį, jo blyškų kamieną ir raudonas akis: stebinčias, klausančias, gromuliuojančias ilgas neskubrias mintis.

Jis atlaidžiai nusišypsojo.

– Klausaisi pernelyg daug senosios auklės pasakų. Kiti mirę kaip ir miškavaikiai, išnykę prieš aštuonis tūkstančius metų. Meisteris Luvinas pasakytų, kad jie apskritai niekada neegzistavo. Nė vienas žmogus jų nėra matęs.

– Iki šio ryto nė vienas žmogus nebuvo matęs ir didvilkių, – priminė jam Ketlina.

– Neturėčiau veltis į ginčus su Tuli, – tarė jis liūdnai šypsodamas. Jis įkišo Ledą atgal į makštį. – Tu atėjai čia ne pasakoti man vaikiškų pasakų. Kas nutiko, miledi?

Ketlina paėmė vyrą už rankos.

– Šiandien sulaukėm liūdnų žinių, milorde. Nenorėjau trukdyti, kol neapsivalei. – Nebuvo kaip sušvelninti smūgio, tad prabilo be užuolankų. – Man labai gaila, mano meile. Jonas Arinas mirė.

Jo akys surado josios, ir ji matė, kaip jam skaudu; žinojo taip būsiant. Jau nystėje Nedas buvo auklėjamas Ėrijoje; bevaikis lordas Arinas tapo antruoju jo ir kito globotinio, Roberto Barateono, tėvu. Kai Išprotėjęs karalius Eiris II Targeirinas pareikalavo jų galvų, užuot atidavęs tuos, kuriuos pasižadėjo globoti ir ginti, Ėrijos lordas sukėlė mėnulio ir sakalo vėliavoms ištikimus vyrus.

Vieną dieną, prieš penkiolika metų, antrasis tėvas tapo ir broliu, kai juodu su Nedu Riverano šventykloje vedė dvi seseris, lordo Hosterio Tullio dukteris.

– Jonas... – teištare. – Ar žinios tikros?

– Buvo karaliaus antspaudas, o laiškas rašytas paties Roberto ranka. Aš jį tau išsaugojau. Jis sako, kad lordas Arinas mirė staiga. Net meisteris Paiselis buvo bejėgis; jis davė aguonpienio, tad Jonas ilgai nesikankino.

– Nedidelis gailėstingumas, sakyčiau, – ištare jis. Ji regėjo sielvartą jo veide, bet netgi tada jis pirmiausia pagalvojo apie ją. – O tavo sesuo, – tarė, – ir Jono berniukas. Kas girdėti apie juos?

– Laiške tebuvo parašyta, kad jie sveiki ir grįžo į Ėriją, – atsakė Ketlina. – Verčiau jau būtų vykę į Riveraną. Ėrija yra aukštai ir nuošaliai ir tai visuomet buvo jos vyro valda, o ne jos. Lordą Joną primins kiekvienas akmuo. Aš pažįstu savo seserį. Jai reikia paguodos iš šeimos ir draugų.

– Tavo dėdė laukia Slėnyje, ar ne? Girdėjau, Jonas paskyrė jį Vartų riteriu. Ketlina linktelėjo.

– Brindenas dėl jos ir berniuko padarys viską, ką galės. Tai šiokia tokia paguoda, bet vis dėlto...

– Keliauk pas ją, – paragino Nedas. – Pasiimk vaikus. Pripildykite jos menes triukšmo, šūkavimų ir juoko. Jos berniukui reikia, kad šalia būtų kitų vaikų, ir Laiza neturėtų gedėti viena.

– Jei tik galėčiau, – tarė Ketlina. – Laiške užsiminta ir apie kitus reikalus. Karalius atvyksta į Vinterfelą, ketindamas tave išsivežti.

Nedui prireikė akimirkos įsisąmoninti jos žodžiams, tačiau kai juos suvokė, šešėlis dingo nuo veido.

– Robertas atvyksta čia? – Jai linktelėjus, jo veidą nutvieskė šypsena.

Ketlina norėjo džiaugtis su juo. Tačiau ji girdėjo kalbas kiemuose; sniege nugaišęs didvilksis, gerklėje įstrigęs sulaužytas ragas. Į širdį tarsi gyvatė įsismelkė baimė, tačiau ji prisivertė nusišypsoti vyrui, kurį mylėjo, kuris netikėjo ženklais.

– Žinojau, kad tau bus malonu tai išgirsti, – tarė ji. – Turėtume pasiųsti žinią tavo broliui prie Sienos.

– Taip, žinoma, – sutiko jis. – Benas norės būti čia. Liepsiu meisteriui Luvinui pasiųsti greičiausią paukštį. – Nedas pakilo ir padėjo jai atsistoti. – Velniai griebtų, kiek metų praėjo? Ir jis mums praneša tik tokiu laišku? Ar jame bent pasakyta, kiek bus žmonių jo palydoje?

– Manyčiau, mažiausiai apie šimtą riterių su visais vasalais ir pusė tiek laisvųjų raitelių. Sersi ir vaikai keliauja kartu su jais.

– Jų labai Robertas nevarys arklių greičiau nei žingine, – tarė jis. – Bet tai tik geriau. Turėsime laiko pasiruošti.

– Karalienės broliai irgi palydoje, – tarė ji.

Nedas nusivaipe. Tarp jo ir karalienės šeimos narių meilės nebuvo, Ketlina tai žinojo. Lanisteriai iš Kasterli Uolos pilies per vėlai stojo Roberto pusėn, – kai pergale jai buvo garantuota, – ir jis niekada už tai neatleido.

– Ką gi, jei Roberto draugijos kaina yra Lanisterių antplūdis, tebūnie. Atrodo, Robertas atsiveža pusę savo dvaro.

– Kur karalius eina, karalystė seka, – tarė Ketlina.

– Bus smagu pamatyti vaikus. Jauniausias dar žindo Lanisterių moters krūtį, kai paskutinį kartą jį mačiau. Jam dabar turėtų būti, kiek, penkeri?

– Princui Tomenui septyneri, – pasakė ji. – Tokio pat amžiaus kaip ir Branas. Nedai, galvok, ką kalbi. Lanisterių moteris yra mūsų karalienė ir, sakoma, jos išdidumas auga sulig kiekvienais metais.

Nedas suspaudė jai ranką.

– Turėtų būti puota, be abejo, su dainininkais, o Robertas norės pamedžioti. Pasiųsiu Džorį į pietus su garbės sargyba pasitikti jų ant karališkojo kelio ir parlydėti čionai. Dieve, kaip mes juos visus išmaitinsim? Tu sakei, jis jau kelyje? Velniai griebtų tą žmogų. Velniai griebtų jo karališką slaptumą.